

70-річчя

члена-кореспондента НАН України

М.Ф. КОТЛЯРА

4 липня виповнилося сімдесят років відомому вченому-медієвісту, досліднику Київської Русі, Заслуженому діячеві науки і техніки України, лауреату Державної премії України члену-кореспонденту НАН України Миколі Федоровичу Котляру.

Народився М.Ф. Котляр у м. Кам'янці-Подільському. Вищу освіту здобув у Київському державному університеті ім. Т.Г. Шевченка, закінчивши в 1956 р. історичний факультет. Працював на посаді консультанта з питань історії відділу бібліографії Центральної наукової бібліотеки АН УРСР.

1960 р. Микола Федорович вступив до аспірантури відділу нумізматики Державного Ермітажу у Ленінграді, де під керівництвом відомого нумізмата І.Г. Спаського підготував і в 1965 р. захистив на спеціалізованій раді Інституту історії АН СРСР кандидатську дисертацію на тему: «Галицька Русь XIV—XV ст. (історико-нумізматичне дослідження)».

Після повернення до Києва М.Ф. Котляр деякий час працює науковим редактором видавництва «Наукова думка», а з червня 1965 р. стає співробітником Інституту історії України НАН України. У 1972 р. захищає докторську дисертацію на тему «Грошовий обіг України доби феодалізму». За цикл робіт у галузі української нумізматики Миколу Федоровича обирають іноземним членом Польського археологічного і нумізматичного товариства, членом Нумізматичної комісії АН СРСР. У 1991—1993 роках він — стипендіат Національного історичного музею Швеції, за підтримки якого у Стокгольмі вийшла друком його праця «Давньоруські монетні гривни» (1995).

Поряд з нумізматичною проблематикою чільне місце в науковій творчості вченого посіли питання історичної метрології та історичної географії, проблеми політичної та дипломатичної історії Давньоруської держави, зокрема Галицько-Волинської Русі, своєрідним підсумком чого став вихід у світ у 15-томній серії «Україна крізь віки» монографії «Галицько-Волинська Русь» (1998).

Близько двадцяти років М.Ф. Котляр і очолюваний ним у 1982—1996 рр. сектор історії Київської Русі присвятив підготовці до друку Галицько-Волинського літопису за Хлебніковським списком, рукопис якого переданий до видавництва «Наукова думка».

Багато уваги Микола Федорович приділяє викладацькій діяльності, виступаючи з лекційними курсами в навчальних закладах України, Польщі, Швеції. Протягом 37 років роботи в Інституті історії України ним підготовлено сім кандидатів та один доктор наук.

Творчий доробок Миколи Федоровича — це майже 400 наукових праць, у тому числі 28 монографій з різних аспектів національної історії епохи раннього та класичного середньовіччя.

Окрім наукових монографій, перу науковця належить ряд науково-популярних видань з історії Давньої Русі, цикл журнальних та газетних публікацій.

М.Ф. Котляр є членом авторського колективу одного з проектів герба м. Києва, віце-президентом Асоціації візантістів України, членом редколегії таких видань, як *«Український історичний журнал»*, *«Архіви України»*, *«Київська старовина»*. Він також входить до редколегій п'яти томної *«Енциклопедії історії України»* (Київ) та *«Энциклопедии древностей Руси»* (Москва).

Наукова громадськість щиро вітає Миколу Федоровича з ювілеєм, зичить йому міцного здоров'я, багаторічної творчої наснаги.